

UCHWAŁA Nr SO-5/0954/253/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Goliny sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Golina za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Zofia Ligocka

Członkowie: Anna Krzysińska

Renata Konowalek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Goliny sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Golina za 2023 rok, załączone do zarządzenia Burmistrza Goliny Nr 24/2024 z dnia 28 marca 2024 r. wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i przedłożone tut. Izbie w dniu 2 kwietnia 2024 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Skład Orzekający stwierdził co następuje:

I.1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Golina za 2023 rok został wykonany deficytem w wysokości 3.262.952,69 zł, bowiem:

- a) dochody wykonano w wysokości 64.580.024,05 zł, co stanowi 99,44 % planu, z tego:
  - dochody bieżące wykonano w wysokości 57.665.681,18 zł, co stanowi 98,60% planu,
  - dochody majątkowe wykonano w wysokości 6.914.342,87 zł, co stanowi 107,00% planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 67.842.976,74 zł, co stanowi 95,60% planu, z tego:
  - wydatki bieżące wykonano w wysokości 58.269.570,71 zł, co stanowi 96,25% planu,
  - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 9.573.406,03 zł, co stanowi 91,83% planu.

Ze sprawozdania wynika, że wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ustawy o finansach publicznych. Niemniej jednak należy zauważyć, że

zrealizowane dochody bieżące są niższe od wykonanych wydatków bieżących o 603.889,53 zł, co wpłynęło na kształtowanie się wskaźnika spłat zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Deficyt operacyjny (ujemna różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) wpływa istotnie na poziom jednorocznego wskaźnika kształtującego maksymalny poziom spłat zobowiązań dłużnych w następnych 7 latach (1/7 prawej strony wzoru z art. 243 ustawy o finansach publicznych), który za rok 2023 wynosi 0,0118 (1,18 %) i jest niższy niż wyliczony za rok 2022 w wysokości 0,0869 (8,69 %) i w roku 2021 w wysokości 0,1660 (16,60 %). Na poziom wyniku na działalności bieżącej gminy za 2023 r. istotny wpływ miało znaczne zwiększenie wydatków bieżących związanych z realizacją zadań własnych gminy w porównaniu do wzrostu bieżących dochodów własnych gminy.

Powyższe dane o wykonaniu budżetu Gminy Golina za 2023 rok wpłyną na zmniejszenie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań wyliczonych na lata 2025-2031. Utrzymanie w kolejnych latach wyniku na działalności bieżącej na poziomie wykonanym w 2023 roku wpłynie negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych i konsekwencji może ograniczyć Radzie Miejskiej zdolność do zaciągania nowych zobowiązań dłużnych. Z uwagi na powyższe rozważenia wymaga podjęcie działań zmierzających ograniczenia wydatków bieżących budżetu lub zwiększenia dochodów bieżących. Na str. 114 części opisowej sprawozdania Burmistrz poinformował, iż *„W roku 2023 sytuacja finansowa Gminy Golina kształtowała się korzystnie. Wszystkie zobowiązania regulowane były terminowo.”* natomiast nie odniósł się do przyczyn postania deficytu na działalności bieżącej gminy.

2. Przychody budżetu wyniosły 8.037.474,80 zł, co stanowi 100,00% planu i są to: przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 188.423,85 zł, przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 549.390,00 zł, przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (§ 950) w kwocie 4.799.660,95 zł oraz przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 2.500.000,00 zł. Natomiast rozchody budżetu wyniosły 2.016.000,00 zł, co stanowi 100% planu i są to: rozchody na udzielenie pożyczki z budżetu gminy (§ 991) w kwocie 416.000,00 zł oraz rozchody przeznaczone na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 1.600.000,00 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

Rozchody na udzielenie w 2023 roku pożyczki z budżetu Gminy Golina zrealizowano do wysokości określonej przez Radę Miejską w postanowieniu § 18b uchwały budżetowej na 2023 rok w brzmieniu nadanym w uchwale zmieniającej budżet Nr LV/364/2023 z dnia 2 marca 2023 roku.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina posiadała zadłużenie w wysokości 10.318.260,20 zł, co stanowi 15,98% zrealizowanych dochodów budżetu, z tego: 10.300.000,00 zł stanowią

zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów, natomiast 18.260,20 zł to zobowiązania wymagalne z tytułu niezwróconych w terminie zabezpieczeń należytego wykonania umów, tj zobowiązania, które nie obciążają budżetu Gminy Golina.

4. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. W części tabelarycznej przedstawiono dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. Wydatki majątkowe przedstawiono w szczegółowości realizowanych zadań. Szczegółowość części tabelarycznej sprawozdania odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej na 2023 r.

W części opisowej Burmistrz zawarł objaśnienia do wydatków i dochodów budżetowych oraz podał dane o wykonaniu wydatków w ramach planów finansowych w poszczególnych placówkach oświatowych objętych budżetem Gminy. W zakresie dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania, a w przypadku dochodów z tytułu podatków i opłat także zaległości i działania dotyczące ich egzekucji, skutki udzielonych przez Gminę ulg, odroczeń, umorzeń oraz skutki obniżenia górnych stawek podatkowych. W zakresie omawianych wydatków Burmistrz odniósł się do poziomu realizacji wybranych grup wydatków, w tym przedstawił przebieg realizacji zadań inwestycyjnych.

5. Z informacji zawartych w opiniowanym sprawozdaniu oraz ze sprawozdań budżetowych wynika, że w Gminie Golina wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie 18.260,20 zł oraz zobowiązania niewymagalne. W wyjaśnieniach zamieszczonych na str. 114 części opisowej sprawozdania Burmistrz poinformował o przyczynach powstania zobowiązań wymagalnych, a także wskazał, iż zobowiązania niewymagalne dotyczą przede wszystkim dodatkowego wynagrodzenia rocznego i jego pochodnych oraz faktur z terminem płatności w roku 2024, a podstawą zaciągnięcia zobowiązań jest suma, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania określona w § 12 uchwały budżetowej na 2023 r.

6. W opiniowanym sprawozdaniu Burmistrz Gminy poinformował o przyczynach poniesienia wydatków z tytułu odsetek oraz kar i odszkodowań, które wystąpiły w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej: dz. 700, rozdz. 70005 § 4590 w kwocie 17.692,00 zł, dz. 758, rozdz. 75814 § 4570 w kwocie 1.502,00 zł, dz. 853, rozdz. 85395 § 4560 w kwocie 166,13 zł, dz. 855 rozdz. 85501 § 4560 w kwocie 6.878,28 zł, dz. 855, rozdz. 85502 § 4560 w kwocie 9.620,44 zł, dz. 900, rozdz. 90026 § 4580 w kwocie 11.614,00 zł oraz dz. 900 rozdz. 90026 § 4600 w kwocie 21.380,00 zł (str. 89, 91, 93, 96).

7. Sprawozdanie zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich ujętych w wykazie przedsięwzięć załączonym do Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) na lata 2023-2029 w ujęciu rzeczowym i finansowym, czym spełniono wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Informacja dotycząca zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych sporządzona została w formie szczegółowych objaśnień (str. 96-99) informujących o wprowadzeniu do budżetu planowanych wydatków na realizowane zadania i zmianach kwot tych wydatków dokonanych uchwałami zmieniającymi budżet w trakcie

roku budżetowego. Informacja jest zgodna z kwotami planowanymi w uchwale budżetowej na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych i spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

8. W sprawozdaniu poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w kwocie 8.289,51 zł oraz wydatkach poniesionych w tej samej wysokości na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które w całości przeznaczono na utrzymanie zieleni w Gminie.

9. Na podstawie danych umieszczonych w sprawozdaniu ustalono, iż dochody uzyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z dochodami ze zwrotów kosztów upomnień i odsetkami wyniosły 2.811.047,66 zł, natomiast wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono w wysokości 2.774.657,27 zł. Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przewyższają wydatki poniesione na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 36.390,39 zł. Burmistrz na str. 94 sprawozdania wyjaśnił jakie działania zostały podjęte w celu osiągnięcia tej nadwyżki w tym podjęcie czynności w celu wyegzekwowania zaległości, co znajduje potwierdzenie w poziomie dochodów uzyskanych ze zwrotów kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień (§ 0640). W odniesieniu do wydatków Burmistrz poinformował jakie grupy wydatków sfinansowano w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i zamieścił krótkie objaśnienia.

W ocenie Składu Orzekającego w sprawozdaniu zamieszczono informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami, tj. dane, o których mowa w art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

10. Sprawozdanie zawiera również dane o dochodach zgromadzonych na wydzielonych rachunkach jednostek oświatowych i wydatkach sfinansowanych z tych środków (str. 70 - 72).

11. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

II. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane o wartości majątku Gminy wg działów. W odrębnych tabelach przedstawiono dane o mieniu w jednostkach podległych w grupie „0” - grunty oraz w grupach oznaczonych od I do VIII dla środków trwałych, a także o posiadanych udziałach w spółkach prawa handlowego. Opiniowany dokument zawiera informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia w ujęciu rzeczowym i finansowym, w tym ze zrealizowanych inwestycji, a także szczegółowe dane o stanie majątku Gminy w inwestycjach rozpoczętych w

ujęciu rzeczowym i finansowym. Informacja obejmuje również dane o dochodach uzyskanych z mienia.

W informacji podano również dane o mieniu zaewidencjonowanym przez gminne instytucje kultury, tj. Bibliotekę Publiczną w Golinie i Dom Kultury w Golinie, które są odrębnymi od Gminy osobami prawnymi. Z tego powodu w informacji o mieniu Gminy Golina winny być wykazane wyłącznie te składniki majątkowe, które są własnością Gminy z których korzystają gminne osoby prawne wraz ze wskazaniem tytułu prawnego (np. zarząd, użyczenie, dzierżawa, najem).

Skład Orzekający ocenił, że informacja o stanie mienia zawiera dane określone przepisem art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności Skład Orzekający orzekł jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Zofia Ligocka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.